Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-016 назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш. Шоҳтемур (734003, ш.Душанбе, х. Рӯдакӣ, 146.

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Қаландаров Илҳомҷон Эмомназарович дар мавзуи «Хусусиятҳои истифодаи самараноки сармоягузорӣ дар рушди хоҷагиҳои пахтакори вилояти Хатлон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ пешниҳод гардидааст

Дар марҳилаи кунунии рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи баланд бардоштани самаранокии фаъолияти соҳаи кишоварзӣ ҳамчун яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати иқтисодии давлат ба ҳисоб меравад. Дар ин раванд соҳаи пахтакорӣ ҷойгоҳи махсус дошта, ҳамчун яке аз бахшҳои муҳими комплекси агросаноатӣ дар рушди иқтисодӣ, таъмини корхонаҳои коркард бо ашёи хом, зиёд намудани ҳаҷми содирот ва беҳтар намудани сатҳи зиндагии аҳолии деҳот саҳми назаррас мегузорад. Аз ин нуқтаи назар, мавзуи таҳқиқотии «Хусусиятҳои истифодаи самараноки сармоягузорӣ дар рушди хоҷагиҳои пахтакори вилояти Хатлон» хеле мубрам ва дорои аҳамияти баланди илмӣ ва амалӣ мебошад.

Дар шароити рақобати бозорӣ ва маҳдуд будани захираҳои молиявӣ масъалаи истифодаи мақсаднок ва самараноки сармоягузорӣ аҳамияти хоса пайдо менамояд. Диссертант дар таҳқиқоти худ масъалаҳои марбут ба нақши сармоягузорӣ дар рушди хоҷагиҳои пахтакор, омилҳои таъсиррасон ба самаранокии он ва роҳҳои такмили механизми истифодаи сармоягузориро мавриди омӯзиши амиқ қарор додааст.

Дар қисми назариявии автореферат мафҳум ва моҳияти иқтисодии сармоягузорӣ, вазифаҳои он дар рушди истеҳсолоти кишоварзӣ ва хусусиятҳои татбиқи сиёсати сармоягузорӣ дар соҳаи пахтакорӣ мавриди таҳлил қарор гирифт.

Дар таҳқиқот вазъи имрӯзаи соҳаи пахтакорӣ дар вилояти Хатлон ҳамаҷониба баррасӣ шудааст. Қайд гардидааст, ки вилояти Хатлон минтақаи асосии истеҳсоли пахта дар ҷумҳурӣ буда, дорои имкониятҳои васеи табиӣ ва иқтисодӣ мебошад. Бо вуҷуди ин, фаъолияти хоҷагиҳои

пахтакор бо як қатор мушкилот, аз ҷумла фарсудашавии воситаҳои асосии истеҳсолӣ, норасоии техникаи муосир, маҳдудияти манбаъҳои маблағгузорӣ ва паст будани сатҳи татбиқи технологияҳои нав рӯ ба рӯ мебошад.Диссертант ба таври асоснок нишон медиҳад, ки ҷалб ва истифодаи самараноки сармоягузорӣ метавонад барои бартараф намудани мушкилоти мавҷуда ва таъмини рушди устувори соҳа мусоидат намояд. Аз ҷумла, маблағгузорӣ ба хариди техникаи муосир, таҷдиди системаҳои обёрӣ, истифодаи навъҳои серҳосили пахта ва татбиқи технологияҳои пешрафта имконият медиҳад, ки ҳосилнокии меҳнат ва самаранокии истеҳсолот афзоиш ёбад.

Дар автореферат диққати махсус ба омӯзиши манбаъҳои асосии сармоягузорӣ дода шудааст. Муаллиф нақши маблағгузории давлатӣ, сармояи хусусӣ, қарзҳои бонкӣ ва сармоягузории мустақими хориҷиро таҳлил намуда, аҳамияти ҳар яке аз онҳоро дар рушди соҳаи пахтакорӣ нишон додааст. Ҳамзамон пешниҳод гардидааст, ки барои ҷалби бештари сармоягузории мустақими хориҷӣ механизмҳои ҳавасмандгардонӣ ва дастгирии давлатии истеҳсолкунандагони кишоварзӣ такмил дода шаванд.

Дар таҳқиқот масъалаи истифодаи технологияҳои инноватсионӣ низ ҷойгоҳи муҳимро ишғол менамояд. Муаллиф таъкид менамояд, ки дар шароити рушди иқтисоди рақамӣ ва рақобати байналмилалӣ ҷорӣ намудани дастовардҳои илмӣ-техникӣ яке аз шартҳои асосии рушди устувори соҳаи пахтакорӣ мебошад. Бо ин мақсад истифодаи усулҳои муосири идоракунӣ, рақамикунонии равандҳои истеҳсолӣ ва татбиқи технологияҳои каммасраф пешниҳод гардидааст.

Бо вуҷуди ҷиҳатҳои мусбати дастовардҳои назарраси илмӣ, баъзе эродҳои тавсиявиро низ метавон зикр намуд:

1. Баъзе ҷадвалҳо ба шарҳу тавзеҳи иловагӣ ниёз доранд.

2. Масъалаи ҷалби сармоягузории мустақими хориҷӣ бояд амиқтар таҳқиқ карда мешуд.

Эродҳои мазкур хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ ва сатҳи баланди таҳқиқоти анҷомёфтаро коҳиш намедиҳанд.

Дар натиҷаи омӯзиши ҳамаҷонибаи муҳтавои автореферат ба хулоса омадан мумкин аст, ки диссертатсияи дар мавзуи «Хусусиятҳои истифодаи самараноки сармоягузорӣ дар рушди хоҷагиҳои пахтакори вилояти Хатлон» ба талаботи муқаррарагардида ҷавобгӯй буда, муаллифи он - Қаландаров Илҳомҷон Эмомназарович барои гирифтани дараҷаи илмии

номзади илмҳои иқтисодӣ аз руйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ сазовор мебошад.

Тақриздиҳанда:
Мудири шуъбаи бозори молиявӣ ва идоракунии лоиҳаҳои сармоягузории Институти иқтисодиет ва демографияи АМИТ,
доктори илмҳои иқтисоди, досент

«10» 06 соли 2026 **Шарифзода Б.М.**

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Мирзо Ризо 6 А, Институти иқтисодиет ва демографияи АМИТ
Телефон
+992 (37) 221-67-50
+992 (37) 221-57-65
Email
info@ied.tj

Имзои д. и. и., досент **Шарифзода Б.М.** – ро тасдиқ мекунам.

ШУЪБАИ КАДРҲО
ОТДЕЛ КАДРОВ

Инспектори кадрҳои
Институти иқтисодиет ва демографияи
АМИТ **Махсутшоева З.Д.**